

Beszélgetés Felföldi Zoltán lakiteleki polgármesterrel

*„mindenkinek megvannak a saját ügyei,
és mindenki vegye kézbe azokat”*

Felföldi Zoltán 41 éves, polgármester Lakiteleken. Fiatal kora ellenére dús szakmai és személyes életpályát futott be, már a megválasztásáig. A gyökerekről is kérdeztem.

Felföldi Zoltán: 1973-ban születtem, Kecskemét környéki falusi értelmiségi családban. Édesapám erdőmérnök, édesanyám matematika–fizika–kémia szakos általános iskolai tanár volt. Előbbi a Kiskun-sági Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság (Később KEFAG Zrt.) Nyárjasi Erdészeti névelőjévé, utóbbi a Nyárlőrinci Általános Iskola tanáraként ment nyugdíjba. Nagyszüleim Kecskemét környéki falusi tanítók és gazdálkodók voltak. Apai felmenőim Jakabszállás községben gazdálkodtak, saját birtokukból adományoztak területet a templom, a plébánia és a temető részére, a templom és a plébánia felépítéséhez jelentős támogatást nyújtottak. Büszke vagyok rá, hogy egyik felmenőm tagja volt a Rongyos Gárdának, amely harcolt Nyugat-Magyarországon, és amelynek köszönhetjük, hogy Sopron és környékének lakossága népszavazáson dönthetett hovatartozásáról az első világháborút követően. 1945-öt követően aztán – több hullámban – nagyszüleim minden földjét elvették, majd 1954-

ben nagyszüleimnek öt gyermekükkel együtt menekülniük kellett Jakabszállásról. Így – kisemmizett menekülteként – érkeztek Lakitelekre, ahol évtizedek alatt meggyökeresedtek.

Imre Károly: *Mi az, amit személyes életpályád szempontjából fontosnak, meghatározónak gondolsz?*

F. Z.: Legmeghatározóbb élményeim általános iskolás koromban, az 1980-as években, szüleimmel az elcsatolt magyar területekre tett kirándulások (Délvidék, Felvidék, Erdély), majd 1990-et követően a kárpótlási folyamat voltak. Az elszakított országrészekbe történő látogatások aztán folytatódtak középiskolás, majd egyetemista koromban, és a mai napig is tartanak. Ami a kárpótlást illeti, édesapám és testvérei úgy határoztak, hogy a kárpótlási folyamatban megpróbálják visszaszerezni az elkobzott családi birtokból, amit lehet. Édesapámmal többször vettem részt kárpótlási árverésen, ami meghatározó élmény volt a számomra. Úgyszintén édesapámnak ebben az időben megfogalmazott „végredeletem”, mely szerint föld el nem adható.

I. K.: *Iskolaválasztásaid hogyan segítették későbbi gazdag, egyhangúnak egyáltalán nem mondható életutadat?*

F. Z.: Nyárlőrincen nőttem föl, de nyaranta sok időt töltöttem Lakiteleken a nagyszülői házban. Általános iskolai tanulmányaimat Nyárlőrincen végeztem (1979–1987), majd Kecskeméten tanultam a Bányai Júlia Gimnáziumban, angol-orosz tagozatos osztályban (1987–1991). Gimnáziumi éveim alatt elsősorban a humán tárgyakban mélyedtem el, harmadikos koromban orosz nyelvből és történelemből is az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen (OKTV), harmadik helyezést értem el.

Az érettségi után a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemre nyertem felvételt. A „Közgáz” mel-

lett tagja voltam a Széchenyi István Szakkollégiumnak, ahol különböző társadalomtudományi kurzusokat hallgattam. Többször írtam és értem el helyezéseket tudományos diákköri konferencián (TDK), az angol konzervatizmusról írt tanulmányommal pedig Országos Tudományos Diákköri Konferenciát (OTDK) is nyertem. Szintén az egyetemi évek alatt párhuzamos képzés keretében négy szemesztert elvégeztem az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Bölcsészettudományi karának orosz nyelv és irodalom szakán. Közben rengeteget utaztam, ösztöndíjjal tanultam Oroszországban (Moszkvában), Angliában (Bristoli Egyetem, Politológia Szak), gyakorlaton vettem részt az Egyesült Államok Kongresszusában. Hátizsákkal megjártam Szi-bériát, Indiát, Kínát, azon belül Ujgu-riát és Tibetet.

Az Egyetem elvégzése után (1997) a Közép-Európai Egyetem (CEU) politológia szakának mesterképzésén vettem részt és szereztem diplomát angol nyelven (1998).

Egyetemi tanulmányaim után édesapám – félig tréfásan, félig komolyan – mondta, hogy jó lenne, ha lenne egy rendes szakmám is, úgyhogy beiratkoztam Szegeden a Kiss Ferenc Erdészeti Technikumba, ahol levelező képzés keretében erdésztechnikus képesítést szereztem (1998–2000).

Később elvégeztem egy OKJ-s gyümölcspálinka-gyártó tanfolyamot (2010), majd már polgármesterként, amikor felmerült, hogy Lakiteleken felállítjuk a mezőőrséget, letettem a mezőőri és az ehhez kapcsolódó rendészeti vizsgát, hogy lássam miről is van szó.

I. K.: *Úgy tűnik, a formális és informális képzéssel egyidejűleg jártad az élet-iskolát is. Feltűnő, hogy a képzés tekintetében, mintha fordított életpályát jártál volna be. Egy „sztár-szakmától” a gyümölcspálinka-gyártó OKJ-s képzésig és a mezőőri vizsgáig. Milyen hasznát látod azoknak a tapasztalatoknak, amelyeket utazásaid, tanulmányutaid alatt szereztél?*

F. Z.: Mondanék egy példát, amely többoldalúan világítja meg a kérdést. Másfél hónapig voltam gyakornok néhai Tom Lantos, Magyarországról

elszármazott amerikai kongresszusi képviselő irodájában a washingtoni képviselőházban. Ez részben kemény munka, részben személyes szerencse következménye volt. Akkor indult az arab–izraeli békefolyamat, és akkor, ott dolgozó gyakornokként lehetőséget kaptam, hogy részt vegyek az Egyesült Államok képviselőházának és a szenátusának együttes ülésén. Ott volt a teljes amerikai kormányzat, az izraeli miniszterelnök és a jordán király történelmi kézfogására került sor az amerikai kongresszusban, és én ezt, mint közép-európai gyakornok néztem a karzatról. Akkor Washington DC-ben laktam és minden nap az amerikai képviselőházba jártam dolgozni; igaz, hogy joghurtot vásárolni, kávé főzni, fénymásolni, de ez magyar egyetemistaként így is hihetetlenül nagy dolog volt. És ott is ugyanolyanok voltak a reggelek, mint itthon, ott is föl kellett kelni, be kellett menni a munkahelyre, és az emberek, valamint a közöttük lévő személyi viszonyok is éppen olyanok voltak, mint egy vidéki kisvállalatnál, vagy egy falusi polgármesteri hivatalban. Tehát azok az emberek is, akik úgymond csúcson vannak, azok is egyfajta mindennapos monotónia szerint tesznek-vesznek, úgyhogy arra gondoltam, hogyha ez a világ minden részén így működik, akkor én inkább ezt itthon csinálnám.

I. K.: *Egyébként volt olyan ambíciód, hogy kint maradsz?*

F. Z.: Nem, soha. A Közgázon nemzetközi kapcsolatok szakra jártam, és azt gondoltam, hogy majd diplomata leszek. Aztán két és fél hónapot töltöttem Amerikában, ebből másfél hónapot az említett kongresszusi irodában, egy hónapot pedig utazgatással, Oroszországban voltam három-négy hónapot, Angliában voltam egy tanévet, Indiában két hónapot, Kínában két hónapot, ezeknek a külföldi utaknak a leszűrődött tapasztalata volt az, hogy én inkább itthon szeretnék élni és dolgozni. Az Angliában töltött tanév során ért olyan élmény, hogy többször találkozással és beszélgetve egy kinti ötvenhatossal, azt éreztem, hogy ez az ember teljesen idegen testként létezik egy olyan angol társadalomban, ami-ben ő egy zárvány. Na, ezt nem kívántam magamnak.

Egyébként pont az angliai tartózkodás mélyítette el bennem azt a gondolatot, hogy hogyan is szeretnék élni. Bristolban voltam, és sokat jártam vidéken és vidékre, láttam az ottani cottage-okat, no és akkor igen..., azt mondtam, valami ilyesmi életet tudok elképzelni magamnak. Ez azt jelenti, hogy nem Budapest. Ha nem Budapest, akkor hol? Akkor inkább otthon, miért menjek el például Vas megyébe, vagy bárhová máshova? A sors kegyeltjének érzem magam, mert végül ezt meg tudtam valósítani: egy településen kívüli ház, körülötte húsz hektár föld, egyik része beerdősítve, másik részén ló legel, megint más helyeken takarmányt termelnek, vagy éppen szőlő és gyümölcsfák nőnek, a ház körüli kerítés pedig sok helyen sövény. Ezeket a dolgokat én részben a külföldi útjaim során szedtem fel, és ez ráépült egy családi hagyományra.

I. K.: *Hogy lett ebből polgármesterség?*

F. Z.: Az egyetem elvégzése után egy veszprémi kereskedelmi cégnél helyezkedtem el, ahol másfél évig voltam ügyvezető (1998–2000). Innen Kecskemétre költöztem, ahol előbb a Bács-Kiskun Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány projekt menedzserként, majd Budapesten, a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (MVA) Phare és nemzetközi igazgatójaként és ügyvezető igazgató helyetteseként dolgoztam. Innen 2003-ban jöttem el, és végleg hazaköltöztem Kecskemét környékére, ahol önálló tanácsadó vállalkozást indítottam. 2004-ben két kollégámmal közösen hoztunk létre egy tanácsadó céget (HBF Hungaricum Kft.), amely néhány év alatt további cégeket hozott létre Szegeden, Budapesten és Szabadkán. Ez a cégcsoport csúcsidőben 25-30 főt foglalkoztatott, valamint számtalan alvállalkozóval dolgozott együtt. 2008-ban tulajdonos társaimmal elindítottunk egy pálinkaföldet Tiszaföldváron, amelyet azóta szépen lassan fejlesztünk. A 2010-es évtől a családi erdőgazdálkodást is folyamatosan veszem át édesapámtól.

Hogy miért lettem polgármester?

Borzasztó egyszerű, persze több összetevője van ennek is. Az egyik prózai, a másik kicsit fennköltebb.

A prózai az, hogy úgy döntöttem – és ez tudatos döntés eredménye volt –, hogy itt kívánok családot alapítani, itt kívánom a gyerekeimet fölnevelni, és itt kívánom az életemet leélni. Onnantól fogva, hogy az ember egy ilyen döntést hoz, nem mindegy, hogy a településen milyen az óvoda, az iskola, milyen a művelődési ház, milyenek a nemzeti ünnepek, milyenek a közterek, milyenek a szobrok, milyen üzenetet hordoz a falu – ha úgy tetszik ez egy nagyon egyéni, és nagyon önző szempont. A másik indíték, hogy harmincöt éves körül voltam – volt akít ennyi idős korára már keresztre is feszítettek –, erre az időre megteremttem magamnak egy olyan egzisztenciát, amely nem kirívó, de tisztességes. Azt gondoltam, hogy ha megengedhetem magamnak, hogy a közösségért, magamon túlmenően egy tágabb körért tegyek, akkor most van itt az ideje, mert az, hogy én elmehettem Angliába egy évre, vagy a széles világba, az annak a közösségnek volt köszönhető, ahonnan én jöttem, és én azt gondoltam, hogy ez valahogy így visszaadható. Mindemellett ha ez egy kicsi világ is, de a sajátom, a miénk. Egy polgármesternek tulajdonképpen nagy-nagy szabadsága és nagyon nagy alkotási lehetősége van, véleményem szerint bizonyos kérdésekben akár nagyobb, mint egy államtitkárnak.

I. K.: *Hogyan kezdted a munkát?*

F. Z.: Hát, nem volt könnyű. Megválasztásom előtt képviselőként dolgozva ismertem a helyzetet, éppen ezért nem ígértem, mert tudtam, pénzügyileg tarthatatlan az állapot. Először is konszolidálni kellett a költségvetést. 2011 elején olyan intézkedéseket kellett meglépni, hogy engem a szó szoros értelmében majdnem agyonvertek: adókat emeltünk, a be nem fizetett adókat elkezdtek keményen behajtani, kedvezményeket szüntettünk meg, nem-fizető szolgáltatásokat tettünk fizetőssé, az önkormányzati hatáskörben adható segélyeket gyakorlatilag megszüntettük, beszüntettük a szociális tűzifa osztását (helyette tűzifa gyűjtési lehetőséget kínáltunk), lerövidítettük az iskolabusz útvonalát, megszüntettük az ingyenes tízórait és uzsonnát az iskolában, embereket bocsájtottunk

el, fizetéseket (nominál béreket!) csökkentettünk, a közalkalmazottak cafetériáját teljes egészében megszüntettük, jelentősen csökkentettük a futballnak nyújtott támogatást, nem engedélyeztük új könyvek vásárlását a könyvtár számára, többször több lépésben kényszerítettük az intézményeket, hogy jelentősen faragjanak le a dologi kiadásaikból, gyakorlatilag szanálni kellett a falut. Természetesen mindez úgy kezdődött, hogy a polgármester tiszteletdíját és költségét is a törvényi minimumon állapítottuk meg – szemben a korábbi gyakorlattal, amikor ez a maximum volt. Néhány multinacionális céggel is „ujjat húztunk”, a szemetes szállító céggel szerződést bontottunk, az áramszolgáltatóval fennállt kapcsolatunkat is felülvizsgáltuk, amiből szintén jelentős megtakarítása keletkezett a településnek. Amikor beléptem polgármesternek, azzal szembesültem – októberben volt a választás, novemberben költségvetési koncepció –, hogy a működési költségeink 22 %-át elérő hiány van. Ebből egy év alatt nullát csináltunk. Irgalmatlanul kemény volt. Ennek a rendbe tételnek volt egy fontos alapelve: „saját dolgainkat vegyük a saját kezünkbe.” Az útjainkat saját brigáddal kátyúztuk, a fűtéssel átálltunk fára, ezzel együtt elkezdtünk gazdálkodni az Önkormányzat tulajdonában álló erdőrezervekben, több épületünkre napelemeket szereltünk, a szippantást és a szilárd hulladékszállítást saját kézbe vettük stb. Azt mondtuk, hogy ha ahhoz, hogy a saját szemetünket bevigyük Kecskemétre, egy osztrák céget kell igénybe vennünk, akkor az egy nagyon komoly szegénységi bizonyítvány. Nagyon kemény támadások, burkolt és nyílt fenyegetések voltak ebben az ügyben, hiszen komoly érdekeket sértettünk, de végvittük az elképzelésünket, még jóval azelőtt, hogy országos szinten hozzányúltak volna a hulladékgazdálkodás rendszeréhez. Mire törvényi szinten szabályozták, hogy hulladékgazdálkodási közszolgáltatást csak többségi állami, vagy önkormányzati tulajdonú cégek végezhetnek, addigra nekünk régen készen volt és működött a száz százalékos önkormányzati tulajdonban lévő hulladékgazdálkodási cégünk.

Azt próbáltuk az embereknek is kommunikálni, hogy mindenkinek megvannak a saját ügyei, és mindenki vegye kézbe azokat. A segélyesek is amikor bejöttek, megkérdeztem, „jó-jó, hogy nincs pénz, de van-e krumpli vetve, tyúk van-e stb.”? Úgy ahogyan az önkormányzat is saját maga kezelte a problémás helyzeteket, elvárható az emberektől, hogy ne csak az államtól, az önkormányzattól, vagy az amerikai nagybácsitól várjanak segítséget, hanem saját maguk is tegyenek meg mindent személyes helyzetük jobbításáért. Hogy egy kicsit a közművelődésről is beszéljek, ennek az alapelveknek van egy olyan hatása, hogy valahogy a településen nagyon sokan úgy „fölrázódtak”. Az az üzenet, hogy a polgármester is beállt a színjátszókörbe és polgárörnek, az alpolgármester önkéntes tűzoltónak, polgárörnek, másokat is mozgósított. Civil szervezetek alakultak, vagy aktivizálódtak, sokan mondták azt Lakiteleken, hogy „jó, hát akkor csináljunk valamit!” Így alakult meg a tűzoltózenekar, létrehoztuk a lovas polgárőrséget, működik a színjátszókör, megalakult a Lakiteleki Önkéntes Segítők Egyesülete, a helyi civilek rendkívül aktívak különböző rendezvények szervezésében, vagy hosszú idő után megalakult a Nagycsaládosok Országos Egyesületének a lakiteleki csoportja. Fontos a fiatalokkal való foglalkozás: a rendőrünk vezetésével megalakult felső tagozatos diákok számára a Honvéd Hagyományörző és Lovászegylet. Mindezek a folyamatok azt a célt szolgálják, hogy egy saját lábán megállni tudó közösséget hozzunk létre. Azt szeretnénk, hogy Lakitelek olyan hangulatú település legyen, ahol jó élni. Azt szeretnénk, hogy az itt felnövő gyerekeknek tudatos választás legyen az, hogy itt éljék le az életüket, ne pedig kényszer. Tizennégy éves korában úgy is el kell mennie a gyerekeknek, mert helyben nincsen középiskola, menjen is el messzire, lásson világot, tanuljon, utazzon, szerezzon tapasztalatokat, de amikor eljön az a pont az életében, hogy döntenie kell, hogy hol alapít családot, hol telepszik le, akkor egy valódi választási lehetőség legyen, hogy hazajön Lakitelekre. Mert elérhető a falu. Hiszen amikor ilyen döntési helyzetbe kerül az ember, nemcsak

érzelmi szempontokat vesz figyelembe, hanem racionálisakat is. Milyen az óvoda, a munkahely, az orvos, az idős ellátás stb., stb. Itt van a kisgyerekes édesanyáknak bölcsőde, van olyan óvoda, hogy az országban bárhol megállná a helyét, iskola, amelyben olyan oktatást kapnak a gyerekek, hogy Kecskeméten sem kapnának jobbat. Mondok egy példát: minden lakiteleki gyerek alanyi jogon megtanul úszni, és lovagolni, a korábban is létezett úszásoktatás mellett bevezettük a mindenki számára kötelező, iskolai lovaskultúra oktatást. Hozzáteszem, ehhez nagyon komoly helyi összefogás és akarat kellett, mert a településen nincsen lovarda, se az iskolának, se az önkormányzatnak nem voltak és nincsenek lovai, nem volt tananyag, finanszírozás, a semmiből kellett kitalálni és elkezdni működtetni. De van művészeti oktatásunk, számtalan szakkör, néptánc és modern tánc, sportolási lehetőség stb. Ez az iskola. Ami az egyéb területeket illeti: az orvosok jók, posta van, ha az idősekről kell gondoskodni, van egy jól működő gondozási központunk, itt van a művelődési ház tele programokkal, van egy kellemes Tisza-part, vannak nyári rendezvények, rendeztek a közterek, tehát: legyen egy olyan falu, ami vonzó tud lenni az ittenieknek és a vendégeknek.

Nem tudom, láttad-e az óvodánkat? Az az óvoda nem véletlenül olyan, amilyen. Hogy milyen, annak részben településképi jelentősége van, részben viszont igen, azt szeretném, hogy lássák az emberek: ilyet is lehet építeni. Nemcsak az a lényeg egy óvodában, hogy meglegyen a megfelelő számú csoportszoba, és egy kocka alakban minden praktikusán el legyen helyezve, hanem az építménynek legyen valami üzenetértéke is. Picit diplomajutóra emlékeztet a bejárat, az egész épület a magyar organikus építészet elemeit hordozza magán, stílust, életérzést, minőséget is akarunk közvetíteni. Nem véletlenül olyan építészekkel dolgoztatunk, akik Makovecz-vándoriskolások voltak, és a településen gyakorlatilag most minden épületet velük terveztetünk.

I. K.: *Mit gondolsz, hogyan értékeli a település polgárai a teljesítmé-*

nyedet, van ilyen irányú visszacsatolás? Mire vagy a legbüszkébb?

F. Z.: Ezt nagyon nehéz felmérni. Nyilván vannak a polgármesternek hívei, akik erősítik, dicsérik a tevékenységét, és vannak alkalmi és állandó elégedetlenek, akik az asztalt csapkodják. Azt azonban nem tudjuk, hogy mi a hallgatag többség véleménye, az csak a választásokon derül ki. Azt gondolom, hogy az emberek többsége a teljesítményt ismeri el, és nem feltétlenül a polgármester szerethetősége a mérvadó. Azt azért látják, hogy új az óvoda, az idősek otthona, megépült a körforgalom, építünk egy piacot, leaszfaltoztunk több utat, csinosítottuk a ravatalozót, több mint kétmilliárd forintot hoztunk a településre, ha valamit értékelnek, azt gondolom, akkor ezt igen, de nekem nem ez a legfontosabb.

Elmondom, mi az a két dolog, amire a legbüszkébb vagyok. Az egyik az Országzászló és az Emlékezés Harangja. Ezeket 2011 augusztusában állítottuk fel. Az avatáson egyszerre 90, elszakított országrészekben élő magyar ember tett állampolgársági esküt. Az Emlékezés Harangja azóta minden nap 16 óra 32 perckor – a trianoni békediktátum kényszerű aláírásának időpontjában – két perces harangzúgással emlékeztet bennünket a trianoni békediktátumra, valamint hirdeti a bele nem nyugvást és a feltámadásba vetett reményt. Nemcsak magukra az építményekre vagyok büszke, hanem arra is, ahogyan ezek elkészültek: az önkormányzatnak mindez egy fillérjébe sem került, mert közösségi adományozásból hoztuk létre; több mint kettőszáz név került fel arra a táblára, amely az adományozók névsorát tartalmazza. Ugyanilyen közösségi részvételre alapozott tevékenység, amelyet már harmadik alkalommal szervezünk meg, a közös faültetés, amikor is 100-200 ember ültet fákat a település különböző parkjaiban.

A másik dolog, amire büszke vagyok, hogy kis település létünkre felvállaltuk a konfliktust bizonyos „szent tehennel”, különböző, külföldi tulajdonú cégekkel. Ezen belül vitába szálltunk az egyik nagy bankkal, és úgy néz ki, nem is eredménytelenül. A bank ugyanis a szerződésben fog-

laltakkal ellentétben háromszor emelt egyoldalúan kamatot. Ez összesen mintegy negyvenmillió forint plusz kiadást jelentett az önkormányzatnak. Ahányszor értesítettek, hogy emelik a kamatot, mi mindannyiszor visszairtunk, hogy azt nem fogadjuk el. Nem is fizettük, csak az eredeti szerződésben rögzített mértékű kamatot. Erre a bank „természetesen” inkasszálta a szerinte neki járó különbözetet. Bepereltük őket, és a Fővárosi Törvényszék nekünk adott igazat: kötelezte a bankot a pluszban beszedett összegek visszafizetésére, késedelmi kamattal növelten, egyúttal előremenőleg eltiltotta a bankot az általa alkalmazott gyakorlattól. Az ítélet egyelőre nem jogerős, mert a bank fellebbezett, de jó jel, hogy a folyó törlesztéseknél már visszaállította az eredeti kamatszintet. A legtöbb önkormányzat egy ilyen ügyszor úgy áll hozzá, hogy nem érdemes ugrálni, úgy sincsen esélyünk a bankkal szemben, hát fizetünk. Büszke vagyok rá, hogy egy kis falu önkormányzataként, egy ügyvéddel eredményesen vettük föl a harcot a jogászok tucatjaival dolgozó, nemzetközi gigással.

I. K.: *És a helyi konfliktusok? Ezeket mennyiben, milyen mértékig kell felvállalnia egy felelősen gondolkodó polgármesternek?*

F. Z.: Édesapámtól az egyik figyelemzavarás az volt, hogy úgysem lehet olyan döntéseket hozni, amelyek mindenkinek tetszenek. Én arra esküdtem föl, hogy a település érdekét tartom szem előtt, ami sokszor egyéni érdekeket keresztesz, és ez bizony konfliktusokkal jár. Vannak aztán újszerű konfliktusok is, olyan kérdések, amelyekben fontosnak tartanék egyfajta szemléletváltást, de ami bizony sokak számára nehezen érthető. Ezek a kérdések akár polgármester buktatók is lehetnek... Az egyik ilyen kérdés a hóeltakarítás, a másik a szennyvíztisztítás, a harmadik pedig a közvilágítás kérdése.

Havat például nagyon kevésbé takarítunk, mert fölösleges rá pénzt kidobni, hiszen úgyis kisüt a nap és elolvad. A legnagyobb pazarlásnak tartom arra elpocsékolni az üzemanyagot, amit a természet maga is elvégez. Nyilván van olyan helyzet,

amikor szükséges lehet a beavatkozás, de 5 centis hóért nem szaladgálunk. Tudomásul kell venni, hogy télen az útviszonyok téliesek, úgy is kell közlekedni, például használni kell a téli gumit, vagy tolni kell a kerékpárt. Ha bejön hozzám egy helyi lakos, hogy miért nincsen eltakarítva a hó, akkor megpróbálom elmagyarázni neki, hogy miért teljesen fölösleges, és hozok külföldi példákat – keletről és nyugatról –, ahol nem takarítják el a havat, hanem letaposás és járnak rajta. A telet úgysem tudjuk legyőzni, inkább alkalmazkodjunk és tanuljunk meg együtt élni vele. Nem lehet télen nyári utakat csinálni, vagy ha lehet is, nem érdemes.

Egy másik ilyen ügy a szűnyogirtás. Amióta polgármester vagyok, nem végeztünk szűnyogirtást, mert úgy gondoljuk, hogy nincsen valódi hatása, és csak mérgezzük a környezetünket. Évezredek óta együtt élünk a szűnyogokkal, van a nyárnak egy olyan szakasza, amikor naplemente környékén erős szűnyoginvázió van, ezzel is együtt lehet élni. Képzelnék el, ha elmaradt volna a honfoglalás, mert csípnek a szűnyogok! Itt is azt az elvet kellene követni, hogy inkább próbáljunk meg együtt élni a természettel, semmint legyőzni azt. Van, aki ezzel egyetért, van, aki nem. Mivel itt sem lehet olyan megoldást találni, ami mindenkinek megfelel, ezért a saját meggyőződésem szerint cselekszem.

A harmadik téma a közvilágítás, ahol most kezdünk egy olyan programba, hogy az üdülőterületen lecseréljük a közvilágítás-lámpatesteket, de úgy cseréljük le, hogy azoknak egy jó részét nem is szereljük vissza. Túl-ságosan meg vannak világítva olyan helyek, ahol nem is laknak. A közvilágítás egyébként is arra van, hogy a közterületeket megvilágítsa, nem arra, hogy – ahogyan azt néhányan értelmezik – a magánházak udvarait világítsa meg. Azt mondjuk, a közvilágítás nem kívánságműsor, hogy mely házak előtt legyen, hanem arra szolgál, hogy a közterületen közlekedőknek segítsen a tájékozódásban és a közlekedésben. Teljesen elhibáztottnak tartom azt a folyamatot, amikor, valamiféle hivatkozott „európai színvonal”, vagy „21 századi elvárás” jegyében folyamatosan bővítjük és

sűrítjük a közvilágítást, és egyes utcákat nappali fénnel árasztunk el. Az pedig teljes nonszensz, hogy külterületi dűlőket világítsunk meg. Elmegy ott egy éjszaka három ember, nem sokkal ésszerűbb, hogy azok vigyenek magukkal zseblámpát, semmint, hogy az egész dűlőt egész éjszaka világítsuk ki? Az egész közvilágítás bővítés mögött véleményem szerint a külföldi áramszolgáltatók profitérdeke áll, és sok ember nem is tudja, hogy milyen előnytelen hosszú távú szerződések kötettek egykor a szolgáltatókkal. Lakiteleken például az úgynevezett közvilágítási korszerűsítés után – amelynek a deklarált célja a megtakarítás volt – egyik évről a másikra 60 %-kal növekedett a közvilágítási díj.

I. K.: *Valóban sok mindent és sok újszerű dolgot kezdeményeztél, illetve végzel az Önkormányzatnál. Azért, ha jól tudom, a polgármesteri tisztség ellátásán kívül is van közösségi irányú tevékenységed. Ez Erdélyhez kötődik, és ebben ma is aktív vagy. Mit is csinálsz/csináltok pontosan Erdélyben?*

F. Z.: Talán úgy lehetne mondanivaló, hogy próbálunk magyart menteni. Masszív román többségű területeken vannak olyan magyar falvak, amelyekben mára annyira lecsökkent a gyereklétszám, hogy a magyar iskola a bezárás szélére került. Az iskola bezárása egyet jelent a gyerekek román iskolába íratásával és románválasásával. Néhány magyarországi és erdélyi barátommal a Beszterce-Naszód megyei Vice településen működtetünk egy úgynevezett csángó-szörványmagyar kollégiumot. Moldvából, valamint magyar iskolával már nem rendelkező mezőségi falvakból hozunk gyerekeket, akik Vécében egy kollégiumban – vagy ahogyan ott mondják: bentlakásban – élnek, és ők adják a vicei iskola fennmaradásához szükséges gyermeklétszámot. Ezzel két legyet ütünk egy csapásra:

egyrészt hozzájárulunk a vicei iskola fennmaradásához, másrészt olyan gyerekek, akik odahaza román iskolába járnának, itt magyar oktatást és nevelést kapnak. Jelenleg csaknem 50 gyerek van a rendszerben, és erdélyi barátaink tényleg szinte kilátástalan helyzetben folytatnak hősiességű küzdelmet, hogy egy kicsi magyar közösség fennmaradjon a román tengerben. Az intézményre felfigyelt Magyarország Kormánya is, és a kollégiumot nemzeti jelentőségű intézménnyé nyilvánította. Mindez talán egy külön beszélgetés témája lehetne.

I. K.: *Valóban hosszasan lehetne erről beszélgetni. Amint arról is, hogy aktív lovas polgárőrként az Országos Polgárőr Szövetség Lovas Tagozatának elnöki feladatait is ellátod. Zárásként azonban inkább azt kérdezem, hogy mi az üzeneted a fiataloknak, akik különösen fontosak lehetnek a fentebb elmondott szemlélet formálásban?*

F. Z.: Ugyanaz, amit mi magunk az önkormányzati munkában próbálunk megvalósítani. Vegyék a saját dolgaikat a saját kezükbe, ne történjenek velük a dolgok, hanem ők maguk tudatosan alakítsák az életüket, a dolgaikat. Ne várjanak kész megoldásokat másoktól, ne várjanak csodákra: tegyenek. Szemben az általánosan elterjedt nézetrel, erre itthon is van lehetőség. A Templom Parkban áll Petőfi Sándor szobra, melyet Lezsák Sándor elnök úr adományozott a településnek, és személyesen odafigyelt rá, hogy milyen szöveg szerepel a szobor talapzatán. Fontosnak tartotta a feliratban szerepeltetni, hogy Petőfi Sándor ezen a vidéken – Kecskemét környékén – született, nőtt föl, élt és alkotott, valamint, hogy világhírű volt. Nem kell ahhoz elmenni, hogy valaki teljes életet éljen, megfuthassa a pályáját, akár világhírű is legyen. Sőt: valószínűleg mindegyik nagyobb az esély idehaza.

FELFÖLDI ZOLTÁN közgazdász, politológus, Lakitelek Nagyközség polgármestere, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés tagja.

IMRE KÁROLY több mint harminchárom éve dolgozik népművelőként. Munkáját Soltvadkerten kezdte, majd a Keceli ÁMK közművelődési igazgatóhelyetteseként dolgozott. 1992-től 1999-ig a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Pedagógiai és Közművelődési Intézetének igazgatóhelyettese, majd a Közművelődési Intézet megalakulása óta igazgatója. 2011-ben Bessenyei György-díjjal tüntették ki.